

Til: Kulturdepartementet

# INNSPILL TIL SCENEKUNSTSTRATEGI fra HAUGESUND TEATER (HAUT)

## STRUKTURELLE UTFORDRINGER OG FORSLAG TIL TILTAK.

### **ØREMERKET SATSNING PÅ OPPSETNINGER AV NY NORSK DRAMATIKK**

Dersom vi skal dyrke frem ny norsk dramatikk må vi gi dramatikerne en sjanse til å få sine verk realisert på en scene. For et teater i størrelsesorden Haugesund Teater kan det å satse på originalskrevet tekst være en risikofylt affære. Dramatikkens hus er et flott og viktig tiltak, men løser først og fremst rollen som et sentralisert kompetansesenter og tilrettelegger for samarbeid.

Tiltak: Vi trenger konkrete støtteordninger for å kunne satse på ny norsk dramatikk uten å risikere konsekvenser ved eventuell publikumssvikt.

### **MANGEL PÅ PROSJEKTLIDERUTDANNING**

Produsenter har blitt en sentral del av profesjonaliseringen av norsk teater. Det faktum at vi mangler et utdanningstilbud for prosjektledelse innen teater hindrer profesjonalisering av feltet. Det står i veien for både kvalitet og kvantitet. Samleutdannelser innen kulturledelse dekker ikke dette behovet. Filmskolen på Lillehammer utdanner produsenter innen film. Teaterhøyskolen (KHIO) burde gjøre det tilsvarende.

Tiltak: Opprett en produsentutdanning som går hånd i hånd med de andre profesjonsutdanningene ved KHIO.

### **INSTITUSJONSTEATRENE og DKS-SYSTEMET**

Departementet bør ha en tydeligere gjennomgående strategi på forholdet mellom DKS og statlige teaterinstitusjoner. Slik det er nå virker det som om ordningene er lokalt fremforhandlet og personavhengig. Der visse teatre har faste avtaler om visninger for 20.000 elever i året må andre forhandle fra produksjon til produksjon om langt mindre antall.

Dette er urettferdig, uforutsigbart og ineffektivt bruk av allerede tildelte midler.

Det er urettferdig fordi det gjør teater med udefinert forhold til DKS mindre i stand til å satse på nyskapende kunst for barn og unge. På tross av at motivasjonen er der.

Det er uforutsigbart fordi planleggingshorisonten til DKS ikke harmonerer med grunnleggende produksjonstekniske anliggender med tanke på kontrakter og arbeidsavtaler.

Det er ineffektivt fordi gode scenekunstprosjekter for barn og unge uten kommersiell verdi ofte ender opp med svært lave publikumstall. Det er også demotiverende i all den tid vi blir målt på publikumstall.

Tiltak: Lag en nasjonal strategi som gir alle turnéteatrene i Norge anledning til å være langsiktige leverandører av profesjonell scenekunst i skoleverket.

## **LANGSIKTIGE TILDELINGER**

Den årlige søknadsrunden om midler kan ha en uheldig effekt med tanke på teatrenes evne til å tenke langsiktig og utvise kunstnerisk mot. En 3 års tildeling vil muliggjøre at teatrene i større grad våger å satse kompromissløst og praktisere prinsippet om armlengdes avstand. Resultatet vil bli at norske scenekunstinstitusjoner utvikler mer spennende og nyskapende kunst og på den måten i større grad løser sin rolle som samfunnets fordypningsrom.

Tiltak: Utfør et varslet prøveprosjekt over 3 år og evaluer tilbakemeldingene.

## **EKSEMPLER PÅ VELLYKKEDE PROSJEKTER:**

### **SAMARBEIDSPROSJEKTER på TVERS AV INSTITUSJONSTEATRENE**

I 2018/2019 samarbeidet Sogn og Fjordane Teater, HAUT og Riksteatret om å realisere «Georgs Magiske Medisin». Prosjektet ble svært vellykket sett i lys av at HAUT kunne tilby en fullskala hovedsceneproduksjon av høy kvalitet og samtidig få redusert kostnadene med anslagsvis 2,5 millioner kroner. Hovedutfordringen med å samarbeide med et teater som er mye større enn oss selv er at produksjonen er vanskelig å markedsføre som «vår egen» og dermed bygge opp lokal merkevare og publikumlojalitet. Her er det imidlertid ikke vanskelig å se potensiale til forbedring ved å ha et bevisst forhold til rekkefølge på spillesteder.

HAUT vil fortsette å lete etter samarbeidspartnere med lang planleggingshorisont der prosjektene er av en slik art at de mest sannsynlig har et publikum andre steder enn i Haugalandregionen. I 2021 har vi to slike prosjekter på trappene. Denne gang er prosjektene skrudd sammen slik at det ikke vil skade vår merkevare – neppe våre samarbeidspartneres heller. Disse samarbeidene gjør oss i stand til å produsere mer scenekunst og/eller støtte lokale scenekunstgrupper med midler eller kompetanse.

### **ANDRE PRODUKSJONSMODELLER**

Publikum reiser fra Europa til Shanghai for å få med seg nyoppsetningen av «Sleep no more» sin siste Site Specific-forestilling. Dette er en interaktiv scenekunstopplevelse som i sin genuinitet når så langt at den fungerer som turistattraksjon. I 2018 produserte HAUT «Emberbrigaden» i samme ånd i regi av Claire DeWangen. Prosjektet ble på grunn av turbulent skifte av ledelse dessverre stemoderlig behandlet markedsføringsmessig, med dertil svake publikumstall. Allikevel, dette opplever vi villedende – på en positiv måte. Dette var en svært god pekepinn på hvordan et lite institusjonsteater uten eget bygg kan bruke ressursene sine på å prestere i internasjonal klasse. Haugesund Teater vil i fremtiden se på

muligheter for å levere særegen scenekunst i ypperste klasse på nye og innovative måter når det kommer til form, interaktivitet og bruk av arena.

### **SAMARBEID MED LOKALE AKTØRER**

I 2018 hadde HAUT to større samarbeid med lokale aktører. «Sviker» med produksjonsselskapet Scenekraft og «Orfeus og Eurydice» med Haugesund Kammeropera. I tillegg til et bredere tilbud av scenekunst i regionen bidrar slike samarbeid til å opprettholde en fruktbar kunstnerisk subkultur i regionen. I denne omgang ble Scenekraft HAUTS offisielle bidrag til de årlige Heddadagene i Oslo. Et prosjekt vi i 2018 ikke hadde kunnet gjennomføre økonomisk dersom produksjonen ikke hadde vært et samarbeid.

## **Norsk scenekunst i et 5-10 års perspektiv**

**Vi håper og tror at:**

- **kunstfeltets evne, rett og plikt til å ha et kritisk blikk på samfunnet forsvares med nebb og klør av et bredt Storting! I demokratiets navn!**
- norske institusjonsteatres mulighet til å tenke langsiktig videreutvikles gjennom mer langsiktige tildelinger.
- norske institusjonsteatre videreutvikler og profesjonaliserer sine produksjonsmodeller – og blir etterprøvd på det.
- norske scenekunstinstitusjoner i større grad evner å samarbeide der det er formålstjenlig.
- kunstfeltet går foran som et godt eksempel når det kommer til miljø.
  - At vi finner systemer for gjenbruk.
  - At vi finner systemer på deling av ressurser som kunnskap og verksteder.
  - At vi moderniserer møtevirksomheten.
- kunstfeltet går foran som et godt eksempel når det kommer til åpenhet og integrering.
- flere norske institusjonsteatre tør å spisse sitt kunstneriske uttrykk for også å kunne hevde seg internasjonalt.

**Med vennlig hilsen**

**Morten Joachim Henriksen, teatersjef ved Haugesund Teater**